

Inhoud

Inleiding	4
Overzicht van symbolen.....	6
Materialen en gereedschappen.....	8
Zo gebruikt u dit boek	10

PROJECTEN..... 12

Korte sokken

Witte ster	14
Heldere ster	16
Alpenroos.....	18
Herfst.....	20
Korenbloem	22
Zonnebloem	24
Klaproos	26
Winterse velden	28
Symbool van de zon.....	30
Winter.....	32
Zwart-witte ster	34
Roze kant	36
Groen kant.....	38
Blauw kant	40
Turkoois	42
Baltische golf	44
Warm grijs	46
Antraciet	48

Vuurwerk	50
Kurzeme	52
Ochtendzon	54
Sterrennacht	56
Weekend	58
Serpent	60
Vakantie	62
Roze netwerk	64

Kniekousen

Gouden strepen.....	66
Feestelijk.....	68
Oranje ster	70
Heldere enkels.....	72
Enkels met patroon.....	74
Suiti	76
Zwart-witte ster	78
Zwarte bloem	80
Geel kant.....	82
Zwarte zon	84
Wit kant	86
Pastelkleurig kant.....	88
Lang kant	90
Lange blaadjes	92
Suiti met zigzag.....	94
Kleurrijk	96

Beenwarmers

Dagda	98
Balvi	100
Kant.....	102
Grijs-rode zigzag	104
Roze zigzag	106
Heldere sterren.....	108
Marineblauw raamwerk.....	110
Ster.....	112

TECHNIEKEN..... 114

Breisympolen.....	116
Basispatroon voor sokken.....	118
Over de auteur.....	126
Verwijzingen.....	126
Dankwoord.....	126
Register.....	127
Leveranciers.....	127

Inleiding

Beste breifans, bedankt voor het kiezen van mijn boek!

Letland is een klein land in Noord-Europa, vlak bij de Baltische zee, iets groter dan Nederland, maar met veel minder inwoners. Door het natte, winderige zeeklimaat was er altijd behoefte aan warme kleding en Letland heeft dan ook een groot cultureel erfgoed aan breitradities.

In de dertiende eeuw werd voor het eerst melding gemaakt van breien in Letland, maar we vermoeden dat de Letten al veel eerder de breipennen ter hand hebben genomen.

Elke regio in Letland kent zijn eigen unieke manier van sokken breien. Winterse sokken werden gebreid van schapenwol en zomerse exemplaren van linnen of katoen. De sokken dienden niet alleen om de drager warm te houden, maar werden ook als accessoires gedragen en als vorm van expressie.

Sokken voor dagelijks gebruik waren fel van kleur en werden gebreid van wol. Om praktische redenen werd de onderkant van de voet in een effen kleur gebreid; dit gedeelte was als eerste versleten en werd dan opnieuw gebreid.

In vroegere tijden werden garens geleverd met natuurlijke, plantaardige pigmenten, en de wol werd gekleurd met ingrediënten zoals wortels, bloemen en zelfs paddenstoelen.

Vrouwen combineerden hun kleding met kousen die waren versierd met traditionele symbolen en kleurrijke patronen, soms gedeeltelijk en soms over de gehele sok. Vooral kanten kniekousen waren zeer elegante accessoires voor vrouwen.

Ik ben op zoek gegaan naar voorbeelden van authentieke sokken in heel Letland en heb daarbij hulp gekregen van het Ethnographic Open-Air Museum of Latvia, het Madona Local History and Art Museum, het Kuldīga District Museum en het Liepāja Museum, die zo vriendelijk waren hun zorgvuldige bewaarde historische collecties met me te delen.

Toch is dit geen geschiedenisboek. Het is een praktisch breiboek waarin ik Letse breitradities heb gecombineerd met moderne perspectieven en technieken.

Ik hoop dat u het perfecte paar Letse sokken zult vinden in dit boek.

Veel plezier!

Ieva

MATERIALEN EN GEREEDSCHAPPEN

BREINAALDEN

Vroeger werden sokken gebreid met kleine, metalen breinaalden, maar inmiddels hebben we vele opties om uit te kiezen, zoals staal, aluminium, bamboe, hars en hout. Al deze naalden zijn geschikt om sokken mee te breien, dus kies de variant die u het beste bevalt.

Traditioneel gebruiken we vijf breinaalden zonder knop voor het breien van Letse sokken, en alle sokken en kousen in dit boek zijn gebreid met breinaalden zonder knop in de maten 1,5-3,5 mm.

Voor sommige kousen hebben we 2 of 3 verschillende maten breinaalden gebruikt, om het been vorm te geven; de kuit wordt dan met de dikkere naalden gebreid en de enkel en voet met de dünnere.

GAREN

Traditioneel wordt tweedraads garen (*2-ply*) van 100% wol gebruikt voor Letse sokken. Dit garen lijkt het meest op de hand gesponnen garens die vroeger werden gebruikt. Wol is ook een goede keuze omdat het verkrijgbaar is in zeer veel kleuren.

De meeste sokken en sommige kousen zijn gebreid met tweedraads garen van 100% wol (350 m per 100 g).

Als u de voorkeur geeft aan modernere opties kunt u kiezen voor vierdraads sokkengaren (75% wol, 25% polyamide; 400 m per 100 g). Dit garen heeft nagenoeg dezelfde dikte en het is veel zachter, duurzamer en flexibeler, zodat uw sokken of kousen langer meegaan.

Sommige sokken in dit boek worden gebreid met een zesdraads sokkengaren (375 m per 150 g).

In elk patroon staat informatie over het aantal kleuren dat wordt gebruikt, inclusief de basiskleur.

Bij de meeste sokken met een gekleurde boord of een gekleurd been wordt de voet in de basiskleur gebreid en is de benodigde hoeveelheid garen afhankelijk van de lengte van de voet en het been.

Voor de belangrijkste basiskleur van elk paar korte sokken of beenwarmers heeft u nodig: 50-75 g van de basiskleur plus ongeveer 25 g voor elke extra kleur. Voor sommige projecten wordt niet de hele 25 g van elke extra kleur gebruikt.

Voor kniekousen heeft u 100-150 g van de basiskleur nodig.

Gebruik de telpatronen als leidraad voor het gebruik van de kleuren – elk vierkant op het telpatroon vertegenwoordigt één steek en moet worden gebreid in de kleur zoals te zien is op het telpatroon.

Deze hoeveelheden zijn slechts bedoeld als algemene richtlijn.

OOK HANDIG

- U kunt een dun elastisch of rubberen garen meebreien in de boord, voor een betere pasvorm en om te zorgen dat de kousen niet afzakken.
- U kunt een sterk, dun garen van linnen, hennep of nylon meebreien met de hielen om ze te versterken. Dit is raadzaam als u met garen van 100% wol breit.
- Scherpe schaar om het garen af te knippen.
- Doorzichtige liniaal om de stekenverhouding op te meten.
- Meetlint om de lengte van het breiwerk op te meten.
- Stopnaald met stompe punt (met een scherpe punt kunt u het garen splijten en het breiwerk beschadigen).
- Kabelnaald voor sommige complexere stekenpatronen.
- Roestvaste spelden met een glazen knop (voor de zichtbaarheid) voor het meten van de stekenverhouding.
- Sokkenspanners voor het opspannen van uw breiwerk.
- Steekmarkeerders – om het begin van de ronde aan te geven, of een patroonherhaling.
- Toerenteller – handig om bij te houden hoeveel rondes u heeft gebreid.
- Notitieblok en pen – als alternatief voor een toerenteller en om aantekeningen te maken als u wijzigingen of aanpassingen maakt op een patroon.
- Projecttas om uw breiwerk en gereedschappen in te bewaren.

WINTERSE VELDEN

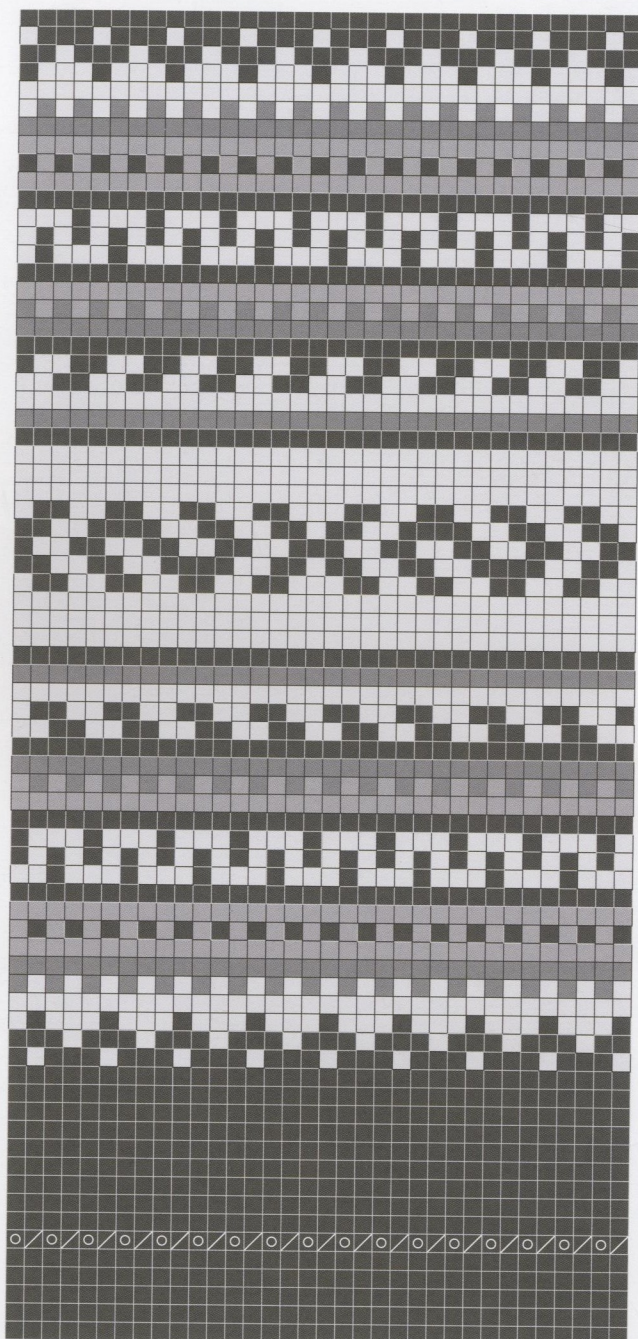
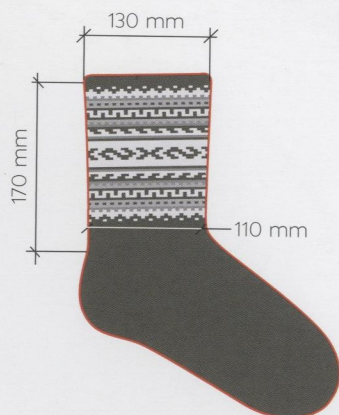
Werkwijze

Zie het Basispatroon voor sokken voor de volledige instructies.

Er worden 4 kleuren garen gebruikt: de basiskleur (antraciet) en 3 contrastkleuren (lichtgrijs, donkergrijs en gemiddeld grijs).

Breinaalden 2-2,5 mm en tweedraads wollen garen.

1. Zet 68 st op met de basiskleur.
2. Verdeel ze op de eerste ronde gelijkmatig over 4 naalden (17 st per naald).
3. Brei een Boord met muizentandjes (zie Boordtechnieken).
4. Ga verder met het been en volg het telpatroon. Lees het telpatroon van rechts naar links en herhaal twee keer.
5. Brei met de basiskleur 4 rondes recht.
6. Brei de hiel met de basiskleur en houd er rekening mee dat de plaats van de linker- en rechterhieflap verschillend is (zie Basispatroon voor sokken).
7. Brei de spie met de basiskleur.
8. Brei de voet met de basiskleur.
9. Brei de teen met de basiskleur volgens de methode Ronde teen en afwerking (zie Basispatroon voor sokken).

— Vouw hier om

GRIJS-RODE ZIGZAG

Werkwijze

Er worden 3 kleuren garen gebruikt: de basiskleur (grijs) en 2 contrastkleuren (rood en zwart).

Breinaalden 2-3,5 mm en zesdraads sokkengaren.

1. Zet 72 st op met de basiskleur en een grotere maat breinaalden.
2. Verdeel ze op de eerste ronde gelijkmatig over 4 naalden (18 st per naald).
3. Volg het telpatroon en brei 10 rondes in boordsteek (2 r, 2 av).
4. Ga verder met het been, volgens het telpatroon. Lees het telpatroon van rechts naar links en herhaal twee keer; wissel na de eerste complete patroonherhaling in de hoogte naar een kleinere maat breinaalden.
5. Brei in totaal 2,5 volledige patroonherhaling in de hoogte en eindig met 16 rondes in boordsteek (2 r, 2 av).

